

АНТОНИЙ ГЪЛЪБОВ

Създаването на съмнение е традиционна тактика на губещия

Безплодният разговор за изборните правила цели да разколебае избирателите да гласуват на евровота

Разговорът за изборните правила, в който за пореден път се опитват да ангажират общественото внимание, показва само, че политическите партии не желаят да влязат в предизборната кампания за европейските избори. Този разговор няма за цел да подобри качеството на изборния процес, а за пореден път да разколебае избирателите, които все още смятат, че техен граждански дълг е да гласуват.

Още в средата на 90-те години Българското сдружение за честни избори и граждански права настояваше за въвеждане на постоянно действаща изборна администрация, която не зависи от представителството на политическите партии в Народното събрание. Въпросът за мандата на Централната избирателна комисия и това дали смяната на нейния състав би се отразил на изборите, би намерил отговор само чрез въвеждането на постоянно действащата изборна администрация.

Тогаво настоявахме за цялостна актуализация на избирателните списъци. Активната регистрация и постепенно формиране на избирателните списъци на базата на реално гласувалите са палиативни, но по-ефикасни решения при липсата на цялостна реформа в системата за гражданска регистрация. Но и това не се случи.

При съществуващата в момента система за адресна регистрация няма практическа възможност за актуализация, освен ако гражданите не спазват стриктно всички админи-

стративни изисквания. По същата причина не могат да бъдат актуализирани списъците за починалите или намиращите се в чужбина. Но отвъд административния има и един много сериозен политически въпрос, с който като че ли не желаем да се занимаваме.

Българското законодателство създава възможност за придобиване на гражданство както по общия ред, така и чрез доказване на български произход. Това означава, че продъл-

Все по-дълбоко става недоверие-то на гражданите не в демокрацията, а в нейната партийна употреба

жаваме да се намираме някъде между политическата и етническата нация, между представата за това, че всеки български гражданин е българин, и нещо друго, според което има едни чисти българи, а другите са само граждани, но не и българи.

Преди повече от десет години Асоциация „Прозрачност без граници“ предложи формирането на регионални преброителни центрове като надеждно средство за прекъсване на мрежите на контрол върху вота на из-

бирателите в малките населени места. Тогаво настоявахме не за камери, както в момента се опитва да ни предложи президентът Радев, а за броеве на бюлетините в по-голямо населено място в присъствието на застъпници, наблюдатели и журналисти. Въпреки успешното пробно въвеждане на регионалните преброителни центрове тази практика не се реализира.

Машинното гласуване няма да компенсира проблемите в избирателните списъци или равнището на компетентност на секционните избирателни комисии. Нещо повече, подобно на напълно безсмислените разходи за закупуването на копирните машини, с които трябваше да се правят копия на изборния протокол, разговорът за машинното гласуване по-скоро има за цел да увеличи съмненията, отколкото да създаде по-добри условия за гарантиране на вота.

Дебатите за публикуването на резултати от електорални изследвания в изборния ден също имат дълга история. Изглежда, че подобна практика би насърчила избирателите на догонващите партии особено ако дистанцията в междинните резултати изглежда по-малка, но отвъд проблема за медийната регулация и коректността на социологическите агенции и тук няма съдържание, което да гарантира по-добро ниво на политическото представителство.

Поне засега ГЕРБ не намира ефективни средства, за да се противопостави на мантрата, че изборите за Европейски парламент са вот на

СНИМКА БТА

АЖИОТАЖ: Не е важно дали съставът на ЦИК ще бъде подменен преди евровата, а дали ще имаме постоянна изборна администрация, независима от партиите.

доверие към правителството. Дебатът „Европа в нашия дом“ изглежда като добър подход за предизвикване на каскада от граждански дебати, но определящо значение ще има съдържанието, а не само формата на подобна кампания.

БСП ще продължи да прави всичко възможно, за да не влезе в европейския дебат. През последните две

години партията все по-решително се отдалечава от профила на европейските социалисти и задълбочава националистическата си реторика. Към всичко това трябва да добавим призивите за реставрация на т.нар. „държавен социализъм“, чийто най-ярък израз е „Визия за България“.

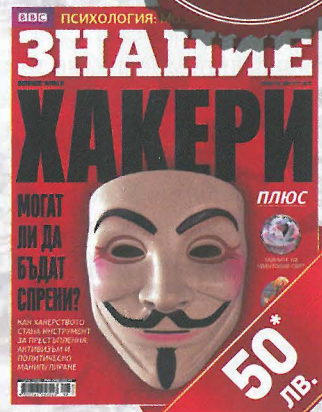
За трите формации в коалицията „Обединен патриоти“ европейският

дневен ред на България също не е приоритет, освен като основание за насърчаване на националистическата реторика. За тях участието в тези избори е повод за задълбочаване на противопоставянето помежду им, но има изцяло и единствено протоколен вътрешнополитически смисъл.

За ДПС запазването на сегашния брой мандати в Европейския парламент изглежда като решителен тест за завръщане във властта. За останалите политически партии европейските избори се възприемат като тест за влияние преди много по-важните за тях местни избори.

Партиите продължават да убеждават избирателите, че изборите не променят нищо. Както и досега, политтехнолозите смятат, че могат да разколебаят чуждите избиратели и да изведат – с всички възможни средства, собствените си избиратели. Единственият траен резултат от всичко това е все по-дълбокото недоверие на гражданите не в демокрацията, а в нейната партийна употреба.

АБОНИРАЙ СЕ ЗА СПИСАНИЯТА НА S MEDIA

ЗА АБОНАМЕНТ: @ subscription@s-media.bg ☎ 0882 500 771

ПРИ НАШИТЕ ПАРТНЬОРИ: ДОБИ ПРЕС ЕООД Тел. 02/ 963 30 81, 02/ 963 30 82,

e-mail: dobi@dobipress.bg; abonament@dobipress.bg, БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД <http://www.bgpost.bg/>